

В. І. Проскураков¹, Я. Невада Висоцький²

¹Національний університет “Львівська політехніка”,
кафедра дизайну архітектурного середовища,

²Політехніка Свентокшиська,
кафедра архітектури й урбаністики

НАПРЯМИ НАВЧАЛЬНОГО І ПОШУКОВОГО ПРОЕКТУВАННЯ КАФЕДРИ ДИЗАЙНУ АРХІТЕКТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ “ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА” І КАФЕДРИ АРХІТЕКТУРИ Й УРБАНІСТИКИ ПОЛІТЕХНІКИ СВЕНТОКШИСЬКОЇ ТЕПЕР І В МАЙБУТНЬОМУ

© Проскураков В. І., Невада Висоцький Я., 2018

Висвітлено актуальні форми співпраці між кафедрою дизайну архітектурного середовища Інституту архітектури Національного університету “Львівська політехніка” і кафедрою архітектури й урбаністики Політехніки Свентокшиської у галузі навчально-пошукового проектування.

Ключові слова: навчально- пошукове проектування, архітектурна школа.

Постановка проблеми

Підписавши в 2011 р. у Львові договір про співпрацю, Національний університет “Львівська політехніка” у Львові й Політехніка Свентокшиська в Кельцах провадять спільну діяльність з метою вдосконалення дидактичних процесів та взаємного обміну науковим досвідом в основних напрямках діяльності, серед яких здійснення наукових досліджень та наукового аналізу, участь у спільних дослідженнях у багатьох сферах, зокрема архітектури й урбаністики; організація наукових конференцій; підготовка спільних публікацій; співпраця в навчанні наукових кадрів; взаємний обмін працівниками тощо. Зроблено багато, особливо в сфері архітектури й урбаністики, хоча висвітлено цю діяльність, особливо напрями навчального і пошукового проектування, на які орієнтуються ці школи в майбутньому, недостатньо. Щоб досягти ще ефективнішої діяльності кафедр у навчальному і пошуковому проектуванні, необхідно обов’язково висвітлювати не тільки результати вже виконаного проектування, а і все те, що кафедри планують на майбутнє.

Аналіз наукових досліджень і публікацій

Навчально-пошуковим архітектурним проектуванням українських і польських студентів систематично займаються професор В. Проскураков, викладачі Б. Гой, Ю. Богданова, Т. Гаращак з “Львівської політехніки”; Я. Невада Висоцькі з Політехніки Свентокшиської. Цю діяльність відображено в публікаціях В. Проскуракова, Б. Гоя, І. Воронкової [1–3].

Формування мети статті

Мета статті – висвітлення результатів пошуку форм співпраці в галузі навчально-пошукового проектування архітектурними школами Львова і Кельце, а також планів такої співпраці в майбутньому.

Виклад основного матеріалу

З 2011 р. у галузі навчально-пошукового проектування між кафедрою дизайну архітектурного середовища Львівської політехніки і кафедрою архітектури й урбаністики Політехніки Свентокшиської використовують усі набуті під час навчання професійні знання у галузі архітектури, виникли різноманітні форми творчої співпраці. Спочатку таке проектування велося в межах се-

местрових праць, а згодом бакалаврських і архітектурно-інженерних кваліфікаційних робіт. Проектування вели на окремих ділянках українські студенти в середовищі міста Кельце, а польські у Львові, після їх обстеження під час науково-дослідницьких екскурсій. Таких проектів розроблено десятки, але найкращими визнано роботи таких студентів, як Х. Катола, М. Микита, В. Терлецький з української сторони і М. Змарзли, О. Степень, М. Костржевська з польської. Через декілька років студенти зі Львова і Кельце почали проектування на спільних ділянках, особливості середовища яких вони разом попередньо досліджували, відвідуючи ці міста. Реалізовано проекти на спільну тематику “Проект Університетського культурного центру” і “Проект розбудови кампуса Політехніки Свентокшиської”, проекти Українсько-польського і Польсько-українського будинків культури, проекти музеїв, клубів, бібліотек, житлових будинків тощо. Ще одним напрямом навчально-пошукового проектування були будівлі та споруди в інших містах України і Польщі. До найкращих проектів цього напрямку зарахуємо праці М. Костржевської “Проект міста Прикарпатськ в Україні” і Е. Земянек “Проект амбасад Польщі в м. Чернівці”. Саме проект М. Костржевської став містком до нового типу проектування українських і польських студентів – конкурсних проектів, створених спільно. І хоча в 2013 р. у міжнародному студентському конкурсі на ескіз-ідею міста майбутнього Прикарпатська в Україні М. Костржевська брала участь одноосібно, використавши як концепцію результат свого навчального проекту (конкурсну проектну команду не вдалося утворити з об’єктивних причин), приклад польської студентки надихнув до такого проектування багатьох інших студентів, які хотіли спробувати свої сили в інтернаціональних українсько-польських конкурсних колективах. Таку можливість планували реалізувати вже влітку і восени 2018 р., оскільки організатори заходів у межах святкування 15-річчя кафедри дизайну архітектурного середовища Львівської політехніки запланували міжнародний студентський конкурс на проект архітектурної гуманізації центру міста Борислав в Україні. Організатори конкурсу плекають надію, що прогресивні ідеї архітектурних шкіл Європи: України – Німеччини – Польщі студенти усіх рівнів – бакалаври, спеціалісти, інженери зможуть втілити в проекті гуманізації центру міста Борислав, що виникло на цих землях вже понад 600 років тому.

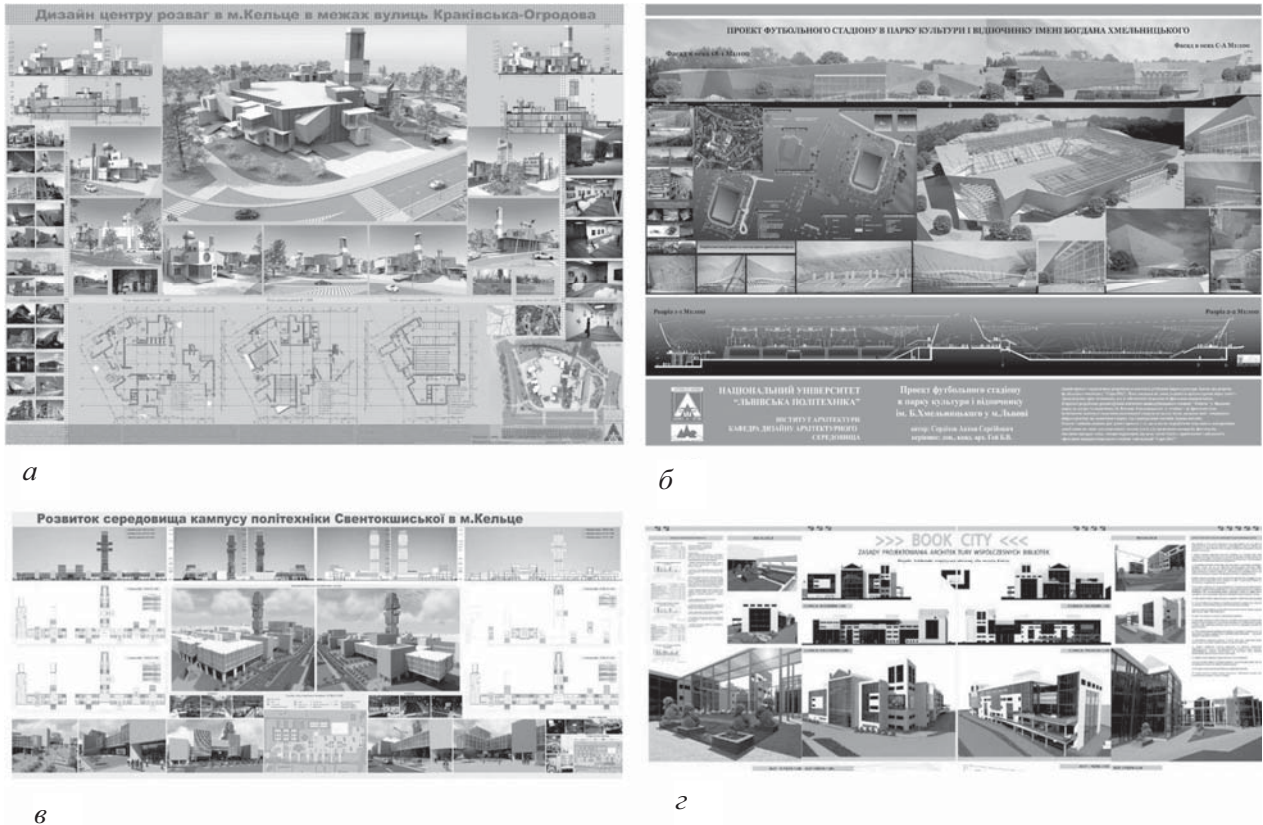

Рис. 1. Приклади різних форм навчальних проектів студентів Національного університету “Львівська політехніка” і Політехніки Свентокшиської

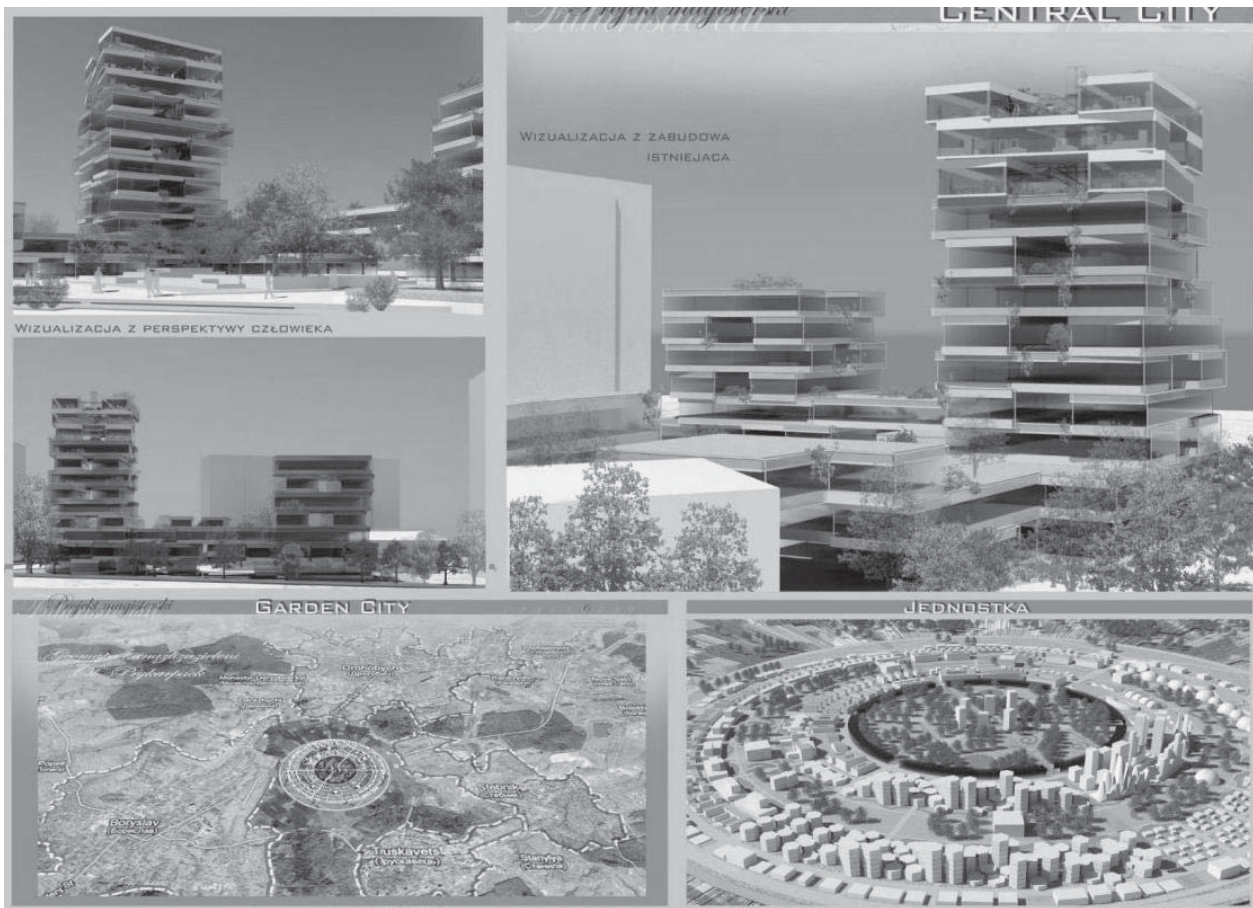

Рис. 2. Конкурсний проект студентки М. Костржевської з Політехніки Свєнтокишської на ідею міста майбутнього – Прикарпатськ в Україні

a

*Рис. 3. Місто Борислав у 2018 р.:
a – вигляд з космосу*

б

*Рис. 3. (Продовження). Місто Борислав у 2018 р.:
б – загальний вигляд центральної частини міста*

Проекти для міста Борислав – одного з найвідоміших давніх промислових міст Західної України – повинні скерувати авторський погляд на переорієнтацію складових його тканини: від переважання підприємств, які забезпечували видобування натуральних ресурсів та технологічних виробництв, на розвиток рекреаційно-відпочинкових, лікувально-оздоровчих та туристично-пізнавальних функцій. Сценарії розвитку і гуманізації середовища Борислава повинні враховувати природні й рукотворні силуети, красвиди, пропонувати засоби гармонізації модерних рішень із історичною спадщиною та нові форми їх ефективного використання. Палітру завдань конкурсу визначають такі вимоги: реалізація історично сформованих або пропонування власних футуристичних концепцій з урбодизайну та ландшафтного дизайну; організація міжміського і міського транспорту, дизайну разових архітектурних рішень і типологічного дизайну; дизайну сучасних конструкцій і матеріалів; дизайну мистецько-естетичних вирішень. Ще одним вектором інтенсифікації архітектурної освіти ВНЗ Львова і Кельце можуть стати обов’язкові переддипломні практики студентів у бюро “дорослих” архітекторів – українських в Польщі, польських в Україні.

Висновки

Які ж здобутки може забезпечити співпраця для національних закладів архітектурної освіти? По-перше, навчити українських і польських студентів працювати в колективі, і навіть більше, в інтернаціональному колективі. Навчити творити, не відчуваючи мовного бар’єра. По-друге, синкретично використовувати усі набуті під час навчання спеціальні знання в галузі архітектури. По-третє, здобути професійні знання безпосередньо у знаних архітекторів-творців, ознайомитися з їхніми методами проектування як в Україні, так і в Польщі, визначити подібності й відмінності, виявити автентіку, здійснити синтез тощо.

1. Proskuryakov Viktor. The educational exploring, educational contest, contesting projecting experience of Lviv architectural school in 2013 / V. I. Proskuryakov, B. V. Goy // Srodowisko Mieszkaniowe: dom i osiedle jutra, czesc II. – № 12/2013. – P. 92–98. – PL ISSN 1731–2442. 2. Proskuryakov V. I. Educational-research designing as a method of typology development of library buildings by architectural schools of Lviv and Kielce polytechnics / V. I. Proskuryakov, I. S. Voronkova // Structure and environment: architecture, civil engineering, environmental engineering and energy. – № 1/ 2013. – Vol. 5. – P. 5–10. – PL ISSN 2081–1500. 3. Proskuryakov Viktor. Wyniki dydaktyczno-naukowego projektowania budynkow uzytecznosci publicznej we Lwowie i w Kielcach Przez szkoly

architektoniczne Politechniki Lwowskiej i Politechniki Świętokrzyskiej / V. I. Proskuryakov // Zabudowa na obszarach zurbanizowanych, zagrożonych oraz trudnych: monografia pod redakcją Z. Gil – Mastalerczyk – architural / 2017. – S. 11–19. – ISBN 978-83-65719-23-2.

V. I. Proskuryakov, Jan Niewada Wysocki
Lviv Polytechnic National University,
Department of architectural environment design;
Polytechnic of Sventechshia,
Department of architecture and urbanistics

**DIRECTIONS OF EDUCATIONAL AND SEARCH DEVELOPMENT
BY ARCHITECTURAL ENVIRONMENT DESIGNED BY
THE LVIV POLYTECHNIC NATIONAL UNIVERSITY
AND ARCHITECTURE AND URBANISTICS
OF POLYTECHNICS OF SVENTECHSHIA
OF SQUARE TIME AND THE FUTURE**

© *Proskuryakov V. I., Niewada Wysocki J., 2018*

Beginning in 2011, in the field of educational-research design between the Department of Design of Architectural Environment of Lviv Polytechnic National University and the Department of Architecture and Urban Studies, they will use all the acquired knowledge in the field of architecture during their studies. Polytechnics of Sventechshia developed a variety of forms of creative cooperation. A few years later, students from Lviv and Kielce started designing on joint sites, the peculiarities of which they had previously studied together during visits to these cities. Thus, projects on common themes – “Project of the University Cultural Center” and “Project of campus development” of the Polytechnic of Sventechshia, projects of “Ukrainian-Polish” and “Polish-Ukrainian” culture house, projects of museums, clubs, libraries, dwelling houses, etc. – have arisen. Another area of educational design was the construction of buildings in other cities of Ukraine and Poland.

Key words: educational-search designing, architectural school.